

Vragen en antwoorden: projectgebied Eys

Tijdens de laatste inwonersavond was u in de gelegenheid uw vragen te formuleren en uw opmerkingen te plaatsen. Deze vraag en/of opmerking heeft u – samen met uw naam en telefoonnummer - op een Post-it geschreven. Deze heeft u vervolgens op een kaart geplakt, op de locatie waar uw vraag of opmerking betrekking op had. Al uw vragen en opmerkingen zijn genoteerd, waarbij voor ons te herleiden is wie de vraag over welk onderwerp gesteld heeft.

Alle vragen en opmerkingen die betrekking hebben op een en hetzelfde onderwerp zijn samengevoegd in dit document. Het kan hierdoor zijn dat u uw vraag of opmerking niet exact in diezelfde vraagstelling terugvindt.

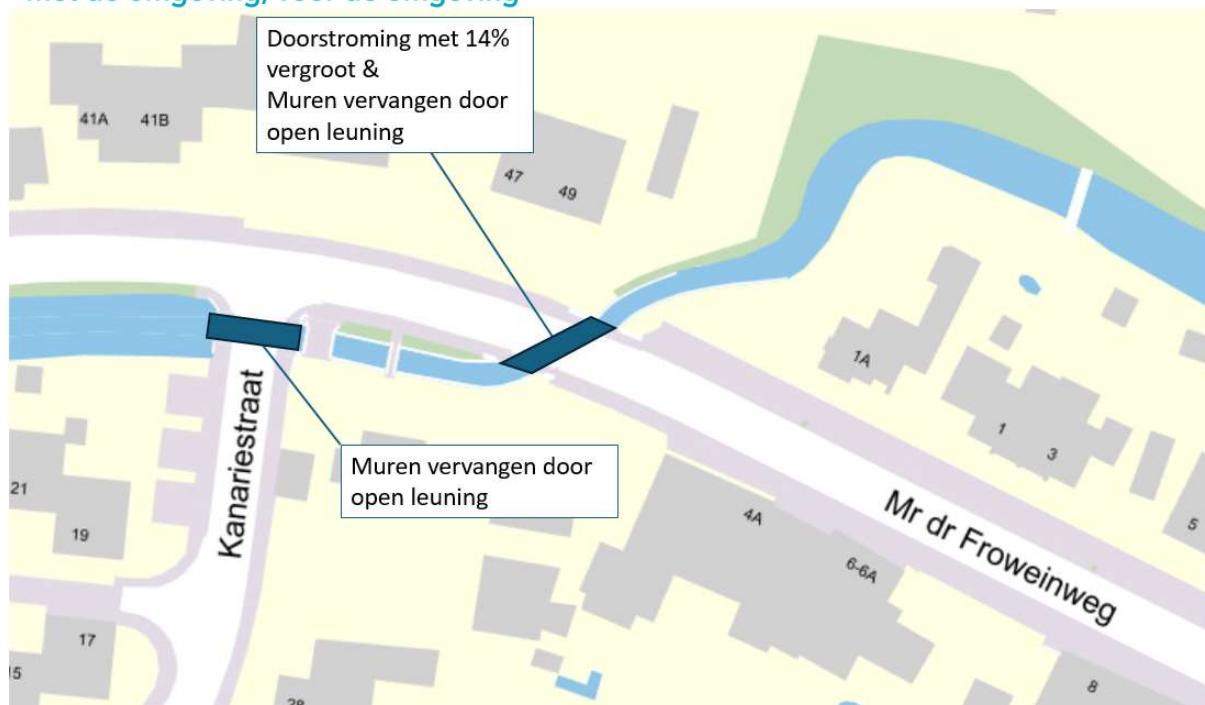
Buffers, bruggen en de Eyserbeek

Veel vragen en opmerkingen hebben betrekking op de kennelijke ondercapaciteit van de bruggen over de Eyserbeek. Velen van u zijn van mening dat door de geringe onderdoorgang (te laag of te smal), bij hoogwater het water van de beek stremt. En daardoor wateroverlast zou ontstaan. Uiteraard bent u ook geïnteresseerd in de opvangcapaciteit van de diverse buffers in de hoger gelegen gebieden.

De gemeente heeft onlangs aanpassingen gedaan aan bruggen. Dat zal de opname capaciteit van de Eyserbeek in normale omstandigheden niet vergroten. Wel zal door deze ingreep water beter doorstromen. De aanpassing aan de bruggen heeft tot doel het water van de beek bij hoogwater minder te stuwen. Naast de aanpassingen die reeds gerealiseerd zijn, zijn er nu geen plannen om de bruggen verder aan te passen. Het verbreden van de beek is verder niet doelmatig voor het aanpakken van regionale wateroverlast. Aangezien uit studies blijkt - en aan u gepresenteerd op de laatste bewonersavond - dat de oplossing gezocht moet worden bij de bron. En dat is in de hoger gelegen heuvels. Simpel gezegd, opvangcapaciteit van o.a. buffers flink vergroten, zodat het water vastgehouden kan worden en vervolgens gereguleerd en gestuurd geleidelijk afgevoerd kan worden naar de Eyserbeek.

Bruggen

De brug onder de Mr. Dr. Froweinweg bij de Bakkerij Starmans is zodanig aangepast dat de afvoercapaciteit met 14% is vergroot. Bij deze brug en bij de brug onder de Kanariestraat zijn de dichte muren vervangen door open leuningen. Deze ingrepen in combinatie met betere opvang van het water in de hoger gelegen buffers moet de overlast in diverse huizen en tuinen beperken.

Uitgevoerde ingrepen bij bruggen

Daarnaast gaat de gemeente bij de brug Kromhagerweg het brugdek vervangen, dit heeft echter geen invloed op de doorstroming.

Uw waarnemingen kloppen dat het water bij hevige buien te snel van de hellingen afstroomt. Daarom ook dat we het water efficiënter in de buffers willen bergen. Door de buffers onder meer te vergroten, ervoor te zorgen dat het water ook zijn weg vindt naar die buffers om vervolgens de buffers geleidelijk te laten leegstromen. Daarnaast onderhouden we inmiddels contacten, onder meer samen met Limburgs Landschap en met agrariërs in de hoger gelegen heuvels. Met als doel ook hen te motiveren mee te werken aan een goede afwatering van hun percelen naar de buffers.

Situatie T-splitsing Kromhagerweg en Mr. Dr. Froweinweg

Met eigen ogen, direct na beide overlast gevende buien, hebben we ook op locatie kunnen constateren dat de Kromhagerweg een soort scheidslijn vormt voor het overlast gevende water. De buffer Overeys, ten westen boven aan de Kromhagerweg functioneert nu niet naar wens. Bovendien blijkt de afwatering van het water van de bovenliggende landerijen en akkers maar ten dele in de buffer te stromen. Dat gaan we aanpassen en verbeteren o.a. in samenwerking met Limburgs Landschap. Zie ook andere antwoorden.

Met u hebben we kunnen zien dat ook de oostzijde van de Kromhagerweg bij hevige buien voor overlast kan zorgen. Dat gaan we verhinderen door aanpassingen aan de hoger gelegen graften en wallen. Inclusief een meer dwingende afwatering waardoor het water niet vrijelijk zijn eigen weg naar bewoond gebied kan zoeken.

Daarnaast hebben we ook geconstateerd dat een eerder aanwezig rooster nabij de eerste bebouwing onder aan de Kromhagerweg is verwijderd vanwege veiligheidsredenen (slipgevaar voor wielrenners). De gemeente wil hier het wegprofiel aanpassen samen met de nieuwe aanpassing van de buffer Overeys. Inclusief de juiste afwatering op de buffer én de aanpassingen aan de oostzijde van de Kromhagerweg verwachten wij dat dit afdoende is.

Buffers

De buffer Overeys vangt onvoldoende water op en dat geldt ook voor de buffer Kromhagerweg. De studies tot nu toe, hebben laten zien dat veel buffers een te geringe opvangcapaciteit hebben voor de weersextremen van tegenwoordig en de toekomst.

En daarmee is aangetoond dat het probleem van wateroverlast na hevige regenbuien ontstaat in de hoger gelegen gebieden. Veelal onvoldoende capaciteit van bestaande buffers. In sommige gevallen een inadequate instroom van water uit de omringende landerijen en akkers in de buffers en niet kunnen voorzien in het na een hevige bui geleidelijk afwateren van het water naar de Eyserbeek.

Oplossingsrichting

De oplossingsrichting is hiermee al voor een groot deel uitgestippeld: vergroten van de buffers en betere instroom realiseren. Maar ook aanpassingen doen aan bestaande stroombanen, graften, wallen en grondgebruik. Een integrale benadering waarbij het water boven in de heuvels wordt vastgehouden en dan gestuurd en geleidelijk naar beneden in de Eyserbeek gaat stromen. In sommige gevallen kan dat automatisch geregeld worden.

Meer gedetailleerde toepassingen worden nader uitgewerkt en kunt u zien in het definitieve maatregelenpakket die we naar verwachting januari 2025 tijdens een derde bewonersavond gaan presenteren.

Ook brengen we alle waterstromen in beeld. Het is van belang alle waterstromen in een integrale functie te brengen, met alle oplossingen die bijdragen aan het voorkomen van wateroverlast. En dat geldt uiteraard ook voor het eventueel toevoegen van nieuwe buffers.

Riool en wateroverlast

Sommige inwoners melden stankoverlast uit riool. Of dat bij hevige buien water terugstroomt uit het riool. Verder vraagt u aandacht voor het Riooloverstort Wittemerweg. Er staat altijd rioolwater in of is nooit leeg. Mogelijk gevolgen voor de (volks)gezondheid. Daarnaast melden meerdere inwoners diverse schrijnende situaties van wateroverlast.

Stank uit het riool is uiterst onaangenaam en vraagt natuurlijk nadrukkelijk om een adequate oplossing. Hierover hebben we contact met de gemeente,

omdat dit primair een zaak van de gemeente is. De buffer bij de Wittemerweg wordt momenteel aangepast.

Uiteraard kan er sprake zijn van een combinatie van factoren die de problemen veroorzaken. Wij zijn ons bewust van de hinder die riool en/of stankoverlast kan geven. Vandaar dat gemeente Gulpen-Wittem en Waterschap Limburg intensief samenwerken. Het staat in de planning dat wij vanaf de tweede week september weer veelvuldig in het plangebied zijn, dan onderzoeken we ook deze klachten.

Beheer, Onderhoud en Monitoring

Bewoners hebben een punt als het gaat om het soms achterstallige onderhoud aan de beek. Na het met u samen vaststellen van het maatregelenpakket, naar verwachting in januari 2025, gaan wij gelijktijdig met u in gesprek over beheer en onderhoud. Parallel aan het uitwerken van de maatregelen naar een definitief plan in de volgende fase, wordt ook een Beheer-, Onderhouds-, en Monitoringsplan opgesteld.

Daarin past ook dat we letten op de toepassing van verharding (trottoir, tegels, asfalt, etc.). Het aanpassen van de verharding is een maatregel die bij kan dragen aan een gewenste oplossing. De inrichting van de openbare ruimte, onder meer langs de Eyserbeek, en de positie van bomen en ander groen, krijgt dan ook alle aandacht.

Verder is opgemerkt dat bijvoorbeeld roosters voor het spoor snel vol raken en verstoppings (onder meer Kelderweg en Zwartebrugweg). Op andere plekken worden evenzeer verstoppingen of grondverzakkingen gemeld. Ook hier geldt dat de oplossing in de hoger gelegen gebieden ligt. Dat neemt niet weg dat we dergelijke verstoppingen inpassen in het nog op te stellen onderhouds- en beheerplan.

Grondwater

Veel vragen zijn gesteld over de relatie met grondwater. Door wateroverlast getroffen bewoners merken op dat stijging van grondwater ook een oorzaak kan zijn van volgelopen kelders (via vloer en wanden), in schuur en garage of via kruipruimte en koekoek.

In Zuid-Limburg zijn de lössgronden een belangrijke en veelvoorkomende bodemsoort die invloed heeft op de waterstanden. De fijne deeltjes in lössgrond hebben een kleine korrelgrootte, waardoor ze goed water kunnen vasthouden en dus slechter water doorlaten dan bijvoorbeeld zandgronden. Wanneer er neerslag valt, kan de lössgrond het water relatief goed vasthouden. Dit komt doordat de structuur van lössgrond poreus is. Wat betekent dat het water langzaam in de grond kan infiltreren.

Echter, als er overmatige (extreme of langdurige) neerslag valt, kan de grond verzadigd raken. Dit leidt tot een tijdelijke stijging van de waterstand. Wat kan resulteren in grondwateroverlast. Vooral in laaggelegen gebieden en kelders.

Het grondwater kan dus bij hevige, extreme en/of langdurige neerslag medeveroorzaker van wateroverlast zijn.

Ook deze vorm van overlast gaan we aanpakken bij de bron in de hoger gelegen gebieden en heuvels; Vergroten buffers, efficiënte instroom van water in de buffers en geleidelijke afwatering naar de Eyserbeek. Daarbij willen en moeten we wel aantekenen dat bewoners ook zelf verantwoordelijk zijn voor het waterdicht maken en houden van de kelders en eventuele andere maatregelen aan de eigen woning.

Overig

We hebben contact met Limburgs Landschap. Limburgs Landschap is de partij die verantwoordelijk is voor afplagging aan het hoge bergpad. Halverwege die helling heeft Limburgs Landschap een greppel onderaan de afgeplagde helling aangebracht en onlangs vergroot en werkt zij nog aan oplossing voor afvoer vanuit deze greppel.

Eerder al is door Limburgs Landschap een groot perceel afgeplagd aan de Piepertweg pal achter de “Eyserhof” en heringericht ook met de intentie dat de nieuwe begroeiing het water langer vast gaat houden. Om de inwoners van het nieuw afgeplagde terrein achter de huisnummers Mesweg 41 en 49 beter te informeren over wat precies de bedoeling is van het afplaggen. En wat bewoners kunnen verwachten, werd op 12 augustus een wandeling georganiseerd door Limburgs Landschap. Wij hebben nauw contact over de werkzaamheden die nog worden uitgevoerd.

Hoe is op de terreinen Avantis en Beitel de opvang hemelwater van megaloodsen geregeld? Gaat dat naar de buffer Sourethweg? Hoe functioneert dit en wat is de staat van onderhoud?

De buffer Sourethweg valt niet binnen het plangebied waar we nu mee bezig zijn. We zullen uw vraag door leiden naar onze collega’s projectteam Verkenning Simpelveld – Bocholtz.

Vanaf het spoor naar Op de Kamp in Eys loopt een kunstmatige waterafloop. Door deze kunstmatige waterafloop naar Op de Kamp stroomde een enorme hoeveelheid water richting Kelderweg. Waar kwam die enorme hoeveelheid water vandaan? Vanaf de spoorwegovergang op de Kelderweg kwam nagenoeg niets.

Tijdens de bui van 2 mei 2024 vonden er werkzaamheden plaats ter plaatse van een talud bij Op de Kamp. Hierdoor is veel modder de riolering ingestroomd. Waardoor de riolering verstopt raakte. De gemeente heeft de riolering inmiddels gereinigd en het talud hersteld.

Wat betekenen de blauwe lijnen achter ons huis op de kaarten die u ons getoond heeft? Achter ons huis, op de erfgrans zijn nu 2 grote/hoge bomen weg. Op de kaart precies op de blauwe lijn. Wat zijn daarvan de gevolgen?

met de omgeving, voor de omgeving

De blauwe lijnen die u op de kaarten ziet geven water aan, dit kan een stroombaan zijn. Goed dat u vraagt naar de consequenties van twee bomen op de erfgrans. Vanaf de tweede week van september gaan wij op locatie kijken wat de effecten van het verwijderen van de bomen zijn voor mogelijke wateroverlast.

In de Mesweg ligt een regenwaterriool van rond 250 mm of 300 mm. Is dit wel voldoende?

Het regenwatersysteem is berekend op 240 ltr/s/ha en voldoet hiermee aan de door de Gemeenteraad vastgestelde eisen. Een rioolsysteem kan echter nooit zeer extreme buien verwerken. In dit soort gevallen moet het water oppervlakkig afstromen naar de beek. Bij het ontwerp is hiermee rekening gehouden.

Wat is er bij u bekend over schade door bevers in Eys?

De bever kan een oorzaak zijn van wateroverlast. Door het graven van gevaarlijke ondergravingen, kan vernatting het gevolg zijn, waterkeringen (kades, oevers, etc.) worden vernield en kunnen instabiel worden en bomen(rijen) worden om geknaagd. Beveractiviteiten zien we net als u in het gebied. Schade van bevers is uitermate hinderlijk.

In de planuitwerking en -ontwerp houden we daar rekening mee en presenteren we oplossingen. Gedacht kan worden aan het aanleggen van een bever foerageer rand in het gebied. Om voedsel te zoeken komen bevers maximaal 20 meter buiten de waterrand. Het is dan zaak ervoor te zorgen dat de bever binnen die strook voldoende voedsel vindt. Bij calamiteiten kunnen we natuurlijk direct ingrijpen. Door bevers actief te verjagen of het hol of burcht open graven. Echter, de bever is een beschermd dier. Daarom is voor dergelijke maatregelen dan ook een ontheffing nodig onder de Wet Natuurbescherming.

Wat rest dan nog?

We vertrouwen erop u met deze vragen en antwoorden inzicht gegeven te hebben in wat er speelt in het gebied. Niet alle gestelde vragen en opmerkingen zijn overgenomen in dit document. Dat komt omdat er overlapping zit in de gestelde vragen.

Wel hebben we al uw vragen genoteerd in een compleet overzicht. Daarom weten we en kunnen we steeds terugzien wie welke vraag gesteld heeft of welke opmerking geplaatst heeft. In de meeste gevallen is dan ook uw naam bekend inclusief telefoonnummer. Dat is van belang voor bijvoorbeeld het maken van een afspraak voor een keukentafelgesprek.

Neem bij vragen contact op met de omgevingsmanager

Het staat u natuurlijk vrij altijd contact op te nemen met de omgevingsmanager. Hij kan u dan van nader antwoord voorzien, eventueel verwijzen naar de juiste persoon of anderszins u van dienst zijn over kwesties die betrekking hebben op dit project. Alle contactgegevens vindt u terug op de projectpagina (www.waterschaplimburg.nl/Eys).

Keukentafelgesprek

Tijdens de laatste bewonersavond is genoteerd wie zich heeft gemeld voor een keukentafelgesprek. Dat is genoteerd en zoals aangegeven maken we vanaf de tweede week van september een planning. Daarna plannen we ook met iedereen die daarom gevraagd heeft een afspraak in.